

Svar på fullmäktigemotion, gratis mensskydd

Sektionen för främjande av välbefinnande och hälsa samt kontaktytor 06.09.2023 § 48
358/00.02.03.03/2023

Beredare Sjöström Pia-Maria
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

Johanna Holmäng har 16.12.2022 lämnat in en fullmäktigemotion om gratis mensskydd i välfärdsområdets grundskolor och andra stadiets utbildningar. Motiveringen är att samhället behöver bli bättre på att anpassa sig till kvinnors villkor och att tillgängligheten av mensskydd bör vara lika självklar som att det finns toalettpapper på toaletten och att mensskydd bör vara gratis, då mensskydd är en nödvändig hygienprodukt som menstruerande personer inte kan välja bort. Alla har inte råd att köpa sådana skydd som de vill ha, eller är tvungna att fundera på hur ofta man kan byta skydd och om man har råd att köpa ett nytt paket bindor. Att dela ut gratis mensskydd skulle också bidra till att minska tabun och skam som fortfarande finns kvar runt menstruationen.

Inom välfärdsområdet finns gratis mensskydd att tillgå i vissa skolor, det har då ordnats av elevråd eller motsvarande. Hälsovårdarna har oftast också mensskydd i lager som de vid behov kan dela ut till elever som behöver. I Österbotten fanns 2022 ca 8100 flickor och kvinnor mellan 12 och 19 år som i såfall skulle erbjudas gratis mensskydd. Om man tänker att dessa skulle använda 2 gratis mensskydd/dag 3 dagar per månad 9 månader per år, skulle behovet vara drygt 400 000 mensskydd/år. Troligen skulle ändå inte alla använda tjänsten, åtminstone inte i den omfattningen. Mensskydd kunde finnas fritt tillgängliga på toaletterna, men för att minimera svinn finns det också dispensers som t.ex. ger ut en binda/tampong per minut.

Kostnaderna för mensskydd är en jämlikhetsfråga och viktig att lyfta upp. Mensskydd är dock en normal hygienprodukt, inte något som används för att förebygga eller behandla sjukdom. Rådgivning och handledning för att de unga ska hitta lämpliga produkter är inte heller något som kräver utbildning inom social- och hälsovården. I välfärdsområdet finns ca 20 skolor för elever i åk (6) 7-9 och ca 35 enheter med utbildning på andra stadiet. Behoven av mensskydd uppstår dock ofta redan i åk 5-6, varför de skolorna också borde räknas med. Även om det till viss del är en kostnadsfråga, är det mera en principiell fråga om välfärdsområdets ansvarsområde. Vill man erbjuda gratis mensskydd i skolorna är det en uppgift som mera hör under den del av främjande av hälsa och välfärd som hör under kommunen. Med hänvisning till ovanstående understöder beredningen i sig tanken på gratis mensskydd för de kvinnor som menstruerar, men förordar inte att välfärdsområdet skulle ansvara för att det finns gratis mensskydd för eleverna att tillgå på läroinrättningarna.

Sektordirektör, barn, unga och familjer Sjöström Pia-Maria

Föreslår att sektionen för främjande av välfärd, hälsa och kontaktytor för sin del godkänner svaret på motionen och för det vidare till styrelsen.

Beslut:

Sektionen godkände svaret och motionen överförs till styrelsen.